

עקרונות מרכזיים בקידום הישגים בהוראת עברית

בחטיבות הביניים ובחטיבות העליונות

1. מיפוי מושכל על סמך טקסטים המותאמים לשכבת הגיל הנבדקת

- ☞ [פורטל אישי פלוס](#) – משאבי הוראה ולמידה ומדריכים למורה בנושא "ממיפוי להוראה"
- ☞ [הקטלוג הדיגיטלי](#) – מגוון כלי מיפוי וכלי הערכה מעצבת
- ☞ [מבדקים אוטומטיים](#) – מבדקים בבדיקה ובמיפוי אוטומטיים

2. תוכנית עבודה דינמית המשתנה בהתאם להישגי הלומדים

על התוכנית להיות גמישה ודינמית דייה כדי שתיתן מענה מיטבי לצרכים המשתנים העולים במהלך השיעורים ומהישגי התלמידים בהערכה השוטפת. מומלץ לאמץ שיטה של תוכנית למידה מדידה: בכל שיעור או כל כמה שיעורים יתקיים תרגול מדיד בזמן מוגבל או מדידה "רכה" שתארך עד 20 דקות מהשיעור. התרגול יכול להיות חווייתי ולהיעשות באמצעות כלים דיגיטליים שיאפשרו משוב מיידי וניתוח תוצאות מהיר (דוגמה: [mentimeter](#) או טופס דיגיטלי – google docs). התרגול המדיד יאפשר חיווי למורה אם הכיתה שולטת בנושא הנקודתי או במיומנות הממוקדת שנלמדו בשיעור. כדאי שמערכת השעות השכבתית או הבית-ספרית תיבנה כך ששיעורי העברית יהיו שיעורי רוחב שכבתיים. הדבר יאפשר גמישות בחלוקת הכיתות לקבוצות מיקוד ועבודה עלפי מיומנויות ונושאים.

3. יצירת עניין ומתן בחירה אישית לתלמיד בטקסטים לקריאה ובכתיבה

מחקרים רבים עוסקים בעניין כמרכיב חשוב בקידום הלמידה והישגי התלמידים. בהיות השפה "אופפת כול" אפשר בקלות רבה לקשר כל נושא לימודי לחיים בכלל ולחיי התלמידים בפרט. באמצעות תכנים ברשתות החברתיות, שירים וסרטונים, מודעות, הומור לשוני ועוד אפשר להוסיף עניין ורלוונטיות לשיעורי לשון ולקדם את מעורבות התלמידים בהם. מומלץ לעקוב אחר אתר האקדמיה ללשון העברית ודף האקדמיה ברשתות החברתיות ולחשוף את התלמידים לתכנים המוצגים בהם. אפשר לקשר את התוכן הזמין של האקדמיה לנושאי השיעור.

לרוב, הטקסט הוא המוקד שסביבו נבנה השיעור והוא שמכתיב את הנושאים הנלמדים. בהוראת הקריאה והכתיבה יש לחזק הוראה סביב מיומנות ולא דווקא סביב טקסט, כך שאת הטקסט לעבודה ולתרגול יבחרו דווקא התלמידים עצמם; קל וחומר בכל הנוגע לבחירת הנושאים לכתיבה.

4. הוראה למידה הערכה באמצעות הסביבות הדיגיטליות בהוראת עברית "בקיוון העברית"

הסביבות המוצעות למורים לעברית הן סביבות moodle של משרד החינוך וכוללות מערכת לניהול למידה למורה. חומרי הלמידה בסביבות הם פרי פיתוח של הפיקוח על הוראת העברית ומותאמים לתוכנית הלימודים בעברית.

- **חטיבת הביניים:** הסביבה כוללת ספרי לימוד לכל שכבת גיל. כל ספר לימוד כולל תרגול ולמידה עצמית וכן מבחנים להערכה וחומרי עזר נוספים למורה.
- **תלקיט 30%:** הסביבה כוללת משאבים וכלים להערכה חלופית מקוונת בחטיבה העליונה: תבניות ותשתיות לבניית תלקיט ותרגולים מקוונים בנושאי הלשון בהיקף 30%.
- **כתיבה ממוזגת:** סביבה המציעה מערכים סגורים ופתוחים להוראת כתיבה ממוזגת.

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף השפות
הפיקוח על הוראת העברית בחינוך העליסודי

מאפייני הלמידה בסביבות המקוונות:

- ✓ **למידה עצמאית:** קידום התלמידים ומתן מענה דיפרנציאלי המטפח לומד עצמאי, לדוגמה באמצעות ספרוני הלמידה.
- ✓ **זמינות ומקום:** הלמידה בסביבות מתאפשרת בכל זמן ומכל מקום.
- ✓ **דיפרנציאליות:** הסביבה מזמנת הוראה המותאמת לכל תלמיד/קבוצה/כיתה.
- ✓ **שיתופיות:** הסביבה תומכת ביישום למידה שיתופית בתוך בית הספר ומחוצה לו.
- ✓ **גמישות:** הלמידה מאפשרת גמישות והתאמה לצרכים הייחודיים של המורה והתלמידים.
- ✓ **משוב וניהול למידה:** הסביבות מאפשרות מתן משוב והפקת דוחות למידה והתקדמות.

[לכניסה לסביבות ולהזמנתן](#)